Συνοπτική ιστορία του αναρχοσυνδικαλισμού

Κατηγορία: Παγκόσμια Αναρχική Ιστορία

Μεταξύ του 1862 και 1864 αρχίζει να υλοποιείται η διεθνής ένωση των εργαζομένων στην Ευρώπη. Η Διεθνής Ένωση των Εργατών- Πρώτη Διεθνής (1864-1871) θα συσπειρώσει όλες τις τάσεις των σοσιαλιστών και θεωρούνταν οργάνωση εργατών. Ο Μπακούνιν (1814 –1876) και οι οπαδοί του θα προσχωρήσουν στη «Πρώτη Διεθνή» το καλοκαίρι του 1868. Η μπακουνική πτέρυγα αναγνώριζε

στην πρώτη αυτή εργατική ένωση ένα συνδικαλιστικό ρόλο με σαφή επαγγελματικό χαρακτήρα.

Στο τέταρτο συνέδριο της Διεθνούς, στη Βασιλεία (1869), οι διάφορες τάσεις του εξουσιαστικού σοσιαλισμού (μαρξιστές, μπλανκιστές, λασσαλιστές), προσέδιδαν στις εργατικές ενώσεις το χαρακτήρα της μεταρρυθμιστικής ένωσης και στην καλύτερη περίπτωση αναγνώριζαν την αναγκαιότητα της ύπαρξης τους μόνο μέσα στα πλαίσια της λειτουργίας του καπιταλισμού. Η σοσιαλιστική κοινωνία γι΄ αυτούς ήταν έργο μόνο της δικτατορίας του προλεταριάτου.

Η πρόταση του Ευγένιου Χίνς, εκπροσώπου της Βελγικής αντιπροσωπείας θα τύχει της αποδοχής των Ισπανών, των Ελβετών (Γιούρα) και

μεγάλων τμημάτων των Γάλλων. Επιγραμματικά η πρόταση αυτή βασίζονταν στην αρχή, ότι οι σημερινές οικονομικές εργατικές ενώσεις δεν αποτελούν μια αναγκαιότητα του καπιταλισμού, αλλά πρέπει να θεωρηθούν ο κοινωνικός πυρήνας μιας επερχόμενης σοσιαλιστικής κοινωνίας. Καθήκον της Διεθνούς ήταν να εκπαιδεύσει τους εργάτες ώστε να αναλάβουν αυτή την αποστολή.

Η υιοθέτηση αυτής της πρότασης από το συνέδριο θα καταγραφεί σ΄ ένα ψήφισμα που θα διακηρύξει την αναγκαιότητα των εργατικών συνδικάτων στους χώρους παραγωγής και την σύνδεση τους σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, με τελικό στόχο την κατάργηση του συστήματος της μισθωτής εργασίας και την αντικατάσταση του από την ομοσπονδία των ελεύθερων παραγωγών.

Μετά το συνέδριο της Χάγης τον Σεπτέμβριο του 1872, όπου πλέον διαγράφεται ο Μπακούνιν και ένας Ελβετός σύντροφος του, από την πλειοψηφία των μαρξιστών, θα αντιδράσουν όλα σχεδόν τα εθνικά τμήματα και θα αμφισβητήσουν την νομιμότητα του συνεδρίου καταγγέλλοντας την πλασματική πλειοψηφία, η οποία αποτελούνταν από τα μαρξιστικά μέλη του Γενικού Συμβουλίου.

Από τον Σεπτέμβριο του1872 η πλειοψηφία των τοπικών τμημάτων (συνέδριο Σαίντ- Ιμιέ) θα συνεχίσει τις δραστηριότητες της με ιδεολογική βάση τις ελευθεριακές αρχές και χαρακτήρα εργατικό και συνδικαλιστικό. Λόγω αυτού του προσανατολισμού η «Διεθνής» ονομάστηκε αργότερα και «Αντιεξουσιαστική Διεθνής» (1873-1877). Στο συνέδριο αυτό οι Γάλλοι, Ιταλοί, Ισπανοί και Ελβετοί αναρχικοί θα αποκηρύξουν τις αποφάσεις του συνεδρίου της Χάγης και θα ιδρύσουν μια ελεύθερη ένωση ομοσπονδιών. Η

συμμετοχή αναρχικών, αρχικά Γάλλων και μετέπειτα Ιταλών και Ισπανών, στο συνδικαλιστικό κίνημα και η αντιεξουσιαστική κατεύθυνση που θα κινηθούν θα γεννήσουν τον αναρχοσυνδικαλισμό.

Η θεωρητική υποδομή αντλήθηκε από τις διδασκαλίες του αντιεξουσιαστικού σοσιαλισμού και η οργανωτική δομή στηρίχτηκε στην εμπειρία του επαναστατικού συνδικαλισμού όπως αυτός αποκρυσταλλώθηκε στη περίοδο από το 1895 έως το1910 στις λατινόφωνες ευρωπαϊκές χώρες συνεχίζοντας τη φεντεραλιστική-μπακουνική παράδοση.

Η παρακμή της πρώτης εργατικής ένωσης, η ήττα της Παρισινής Κομμούνας, αλλά και η μεγάλη περίοδος παρανομίας των λατινόφωνων ευρωπαϊκών τμημάτων θα περιθωριοποιήσουν αυτές τις ιδέες από το ευρωπαϊκό εργατικό κίνημα.

Η ιστορική συνέχεια θα υπάρξει στην πρώτη δεκαετία του 20ου αιώνα στη Γαλλία, όπου αυτές οι ιδέες θα βρουν σάρκα και οστά στην ίδρυση της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργασίας (C.G.T.), η οποία στο συνέδριο της Λιμόζ θα διακηρύξει την ανεξαρτησία της από κάθε πολιτικό κόμμα με τα επαναστατικά συνδικάτα να αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της συνομοσπονδίας.

Το τέλος του Α΄ παγκοσμίου πολέμου και η επικράτηση των μπολσεβίκων στη Ρωσία θα οδηγήσει πολλούς στην ψευδαίσθηση της «έναρξης της σοσιαλιστικής εποχής». Το καλοκαίρι του 1920 στη Μόσχα, μετά από πρόσκληση των μπολσεβίκων, θα συναντηθούν σοσιαλιστές και συνδικαλιστές, στο ιδρυτικό συνέδριο της Τρίτης Διεθνούς. Η πραγματικότητα που θα αντικρίσουν, οι χιλιάδες διώξεις των αναρχικών και κάθε είδους σοσιαλιστών θα προστεθεί καταλυτικά στην

πολιτική αντίθεση τους στον επερχόμενο ασφυκτικό έλεγχο που επιθυμούν να καθιερώσουν οι λενινιστές στο παγκόσμιο εργατικό κίνημα. Ένα μεγάλο μέρος των συνδικαλιστών αντιπροσώπων θα διαμαρτυρηθεί και θα αρνηθεί τη χειραγώγηση που προβάλλεται ως επιστημονικός σοσιαλισμός.

Το συνέδριο της Μόσχας θα καταλήξει στην ξεχωριστή διεθνή συμμαχία των εργατών. Η απαίτηση των μπολσεβίκων να υποταχτεί στη 3η Διεθνή θα αναγκάσει τους συνδικαλιστές σε αποχώρηση και θα οδηγήσει στη συνδιάσκεψη του Βερολίνου του 1920. Η πλήρης ανεξαρτησία των εργατικών συνδικάτων από όλα τα πολιτικά κόμματα και η αντίληψη ότι η σοσιαλιστική κοινωνία θα οικοδομηθεί από τα συνδικάτα των παραγωγικών τάξεων, θα αποτελέσουν τις αγεφύρωτες διαφορές ανάμεσα στους συνδικαλιστές και τους κομμουνιστές.

Τον Οκτώβρη του 1921 η διεθνής συνδιάσκεψη του Ντύσσεντολφ θα συγκαλέσει διεθνές συνδικαλιστικό συνέδριο στο Βερολίνο για τον επόμενο χρόνο. Στο Βερολίνο, στο συνέδριο που διεξήχθη από τις 25 Δεκέμβρη 1922 έως 2 Γενάρη 1923, θα ιδρυθεί η Διεθνής Ένωση Εργαζομένων (Α.Ι.Τ.).Εκπροσωπήθηκαν περίπου τρία εκατομμύρια εργάτες μέσα από δεκατρείς εργατικές συνδικαλιστικές εθνικές ομοσπονδίες. Η διακήρυξη των αρχών της, αποτελούν τις βασικές ιδεολογικές προτάσεις του επαναστατικού συνδικαλισμού σε παγκόσμιο επίπεδο μέχρι σήμερα.

«Ο Επαναστατικός Σοσιαλισμός είναι ένας δεδηλωμένος εχθρός κάθε μορφής οικονομικού και κοινωνικού μονοπωλίου και επιδιώκει τη συγκρότηση ελεύθερων κοινοτήτων και διοικητικών οργάνων των αγροτικών και βιομηχανικών εργατών, βάσει ενός ελευθέρου

συστήματος εργατικών συμβουλίων, εντελώς απελευθερωμένων από την υποταγή σε οποιαδήποτε κυβέρνηση και κόμμα.

Στη θέση της κρατικής πολιτικής και των πολιτικών κομμάτων αντιπαραθέτει την οικονομική οργάνωση των εργατών, στη θέση της διακυβέρνησης των ανθρώπων αντιπαραθέτει τη διαχείριση των πραγμάτων. Κατά συνέπεια, έχει σαν σκοπό, όχι την κατάκτηση της εξουσίας αλλά την κατάργηση κάθε κρατικής λειτουργίας μέσα στη κοινωνική ζωή.

Πιστεύει ότι μαζί με το μονοπώλιο της ιδιοκτησίας, θα πρέπει επίσης να εξαφανιστεί και το μονοπώλιο της κυριαρχίας και ότι κάθε μορφή του κράτους, συμπεριλαμβανομένης και της δικτατορίας του προλεταριάτου θα αποτελεί πάντοτε το δημιουργό νέων μονοπωλίων και νέων

προνομίων και ποτέ ένα όργανο απελευθέρωσης.»